

Anton Douglas

Anton Douglas is geboren op 21 juni 1910 te Padang. Hij was de zoon van Anton Karel Frederik Hendrik Everhardinus Douglas (9 december 1879, Den Bosch), eigenaar van onderneming Loeboe Raja te Padang Sidempoean (Sumatras Westkust) en Leonore de Clercq (4 juni 1880, Den Haag), onderwijzeres te Meester Cornelis (Batavia). Hij trouwde op 21 maart 1933 in Medan met Gezina Hendrika Roffel (9 april 1903, Odoorn). Na haar studie verpleegkunde wordt ze toegelaten tot uitoefening der verloskunde in Nederlands Indië. Ze gaat in 1930 als verpleegster naar Medan, NOI.

In 1935 was hij scoutsleiding van groep 2, de Oranje troep, in Medan. Met de kerstdagen gingen ze samen met de scouts van IEV groep 1 op kamp in Aek Naoelie. Een jaar later werd Anton leiding bij groep 1 IEV in Medan. Gezina werd in december 1935 geïnstalleerd als vaandrig door Hopvrouw Kroese uit Java. Mw. Aarsse werd toen Hoppie van de padvindstersgroep Oranje in Medan. Een week later werden door hen de eerste zes meisjes geïnstalleerd.

IEV was het Indo-Europeesch Verbond, een sociale beweging en politieke organisatie opgericht in 1919. Deze organisatie streed voor gelijkheid van rassen en politieke zeggenschap. Het was een van de eerste en grootste Europese organisaties in Nederlands-Indië die verlangde naar een onafhankelijk land, maar wel met een relatie met Nederland. De IEV-Padvinderij werd tegen het eind van 1928 opgericht in Bandung, als onderdeel van de IEV-Jeugdorganisatie verkort IEVJO. In augustus 1929 scheidden zij zich hiervan af en sloten zich aan bij de Vereeniging Nederlandsch Indische Padvindders (NIPV).

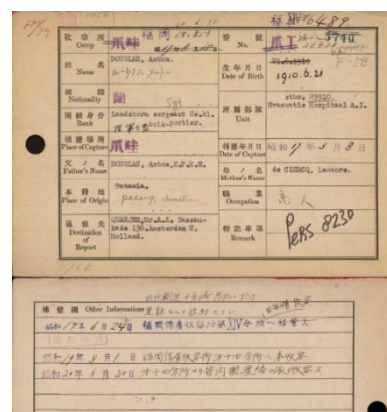

Anton ging in 1937 naar Gilwell Park in Engeland om daar de Gilwell cursus te volgen. Daarna bracht hij een bezoek aan de Wereld Jamboree in Nederland.

Na terugkeer in Nederlands Indië verhuist het gezin naar Java. In 1941 wordt in Batavia hun zoon Archibald Henri Anton geboren.

Tijdens de mobilisatie was Anton Landstorm sergeant 2^e klas, portier-tolk in het evacuatie hospitaal. Hij werd krijgsgevangen genomen en geïnterneerd in Bandung.

Later in de oorlog kwam hij terecht in Fukuoka 14B in Japan. Dit kamp werd op 22 april 1943 in Saiwai-cho, een wijk van Nagasaki, opgericht. In 1945 waren hier 152 Nederlanders, 24 Australiërs en 19 Britten geïnterneerd. Ze werden ingezet als dwangarbeiders door "Nagasaki Dock, Mitsubishi Heavy

Industries Ltd". Deze werf werd in de negentiende eeuw door de Nederlandse marine gesticht. In totaal zaten zeven (oud) scouts in dit kamp geïnterneerd. Door de slechte hygiëne en heersende dysenterie overleden de eerste maand al zeven Nederlandse krijgsgevangenen. Het kamp werd ook regelmatig gebombardeerd.

Om Japan tot overgave te dwingen lieten de Amerikanen op 6 augustus 1945 de eerste atoombom, 'Little Boy', op Hiroshima vallen, een stad van grote militaire en economische betekenis. Op 9 augustus 1945 waren de Amerikanen van plan de tweede atoombom, 'Fat Man', te gooien op de stad Kokura, waar veel oorlogsindustrie was gevestigd. Door slecht zicht werd besloten de atoombom te gooien op een alternatieve plaats, Nagasaki. Omdat ook daar het zicht slecht was, werd het doelwit gemist. Daardoor vond de explosie gedeeltelijk boven dunbevolkt gebied plaats. Bij de aanval vielen 39.000 doden en 25.000 gewonden, veel minder dan bij de aanval op Hiroshima. Het kamp Fukuoka 14B werd hierbij verwoest. Kort daarna capituleerde het Japans Keizerrijk onvoorwaardelijk. Hiermee kwam een eind aan de Tweede Wereldoorlog.

Tijdens de oorlog werd Gezina met haar zoon geïnterneerd in kamp Gedangan in Semarang. Het Klooster Gedangan (meisjesafdeling van het Europese weeshuis van de Zrs Franciscanessen van Heythuysen) lag in het noordoostelijk stadsdeel van Semarang. Het kamp was ondergebracht in het klooster (vandaar de naam Kloosterkamp).

Ze overleefden de oorlog alle drie en gingen in 1946 met de Nieuw Amsterdam van Singapore naar Rotterdam. Hij emigreerde naar Australië waar hij werkzaam werd in de schapenhandel en later naar Canada waar hij vanaf 1975 werkte bij een houtbedrijf. Hij was vrijmetselaar. Anton overleed op 27 augustus 1996 in Richmond, British Colombia, Canada.

Meer informatie

- [Deli courant » 21 maa 1933 - Art. 14 | Delpher](#)
- [De Sumatra post » 31 dec 1935 - Art. 100 | Delpher](#)
- [Deli courant » 14 dec 1935 - Art. 3 | Delpher](#)
- [De Sumatra post » 14 apr 1936 - Art. 68 | Delpher](#)
- [De Sumatra post » 10 dec 1936 - Art. 121 | Delpher](#)
- [Nieuwe Veendammer courant » 29 apr 1903 - Art. 34 | Delpher](#)
- [St. Joseph-Ziekenhuis te Heerlen \(ntvg.nl\)](#)
- [Nieuwe Veendammer courant » 29 apr 1903 - Art. 34 | Delpher](#)
- [Registratie G.H. Roffel op 9 april 1903 » Open Archieven](#)
- [Registratie Gezina Hendrika Roffel op 9 april 1903 te Odoorn » Open Archieven](#)
- [Geboorte Gezina Hendrika Roffel op 9 april 1903 te Valthermond » Open Archieven](#)
- [Bataviaasch nieuwsblad » 10 jul 1941 - Art. 103 | Delpher](#)

[Gedangan \(japanseburgerkampen.nl\)](http://japanseburgerkampen.nl)

[Gedangan \(japanseburgerkampen.nl\)](http://japanseburgerkampen.nl)

[Registratie Gezina Hendrika Roffel op 9 april 1903 » Open Archieven](#)

[Boten- en passagiers-lijsten Nederlands-Indië \(passagierslijsten1945-1964.nl\)](#)

[Kampen in Japan \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](http://japansekrijgsgevangenkampen.nl)

[Fukuoka 14B.htm](#)

[Registratie Anton Douglas op 21 juni 1910 » Open Archieven](#)

[Leonore de Clercq \(1880-????\) » Stamboom Driessen » Genealogie Online](#)

[Registratie Anton Douglas \(in het jaar 1942-1996\) » Open Archieven](#)

[Anton \(Friarshaw\) Douglas b. 21 Jun 1910 Padang, West Sumatra d. 27 Aug 1996](#)

[Richmond, British Colombia, Canada: Our Douglas Family History \(douglashistory.co.uk\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.